

TEREK ÉS SZOBROK – SZEGEDEN SINCS ÖSSZHANG – A MEGYE TÖBBI VÁROSÁBAN IS AKAD HASONLÓ PÉLDA

Rossz helyen áll Rákóczi és Kossuth?

■ RÁKÓCZI LOVAS SZOBRA A VÁROSHÁZA ELŐL KÖLTÖZÖTT AZ ARADI VÉRTANÚK TERÉRE

Kárt nem okoz, legfeljebb az idegent zavarja a tájékozódásban a Szegeden tapasztalható kuszaság. A neves személyiségekről elnevezett terek egy részén másvalakinek a szobra magasodik. Kossuthé a Klauzálon, Rákóczi lovas szobra az Aradi vértanúk terén, míg a Rákóczin Nagy Imréné áll.

ÚJSÁZSI ILONA

Szeged egyik legbensőségesebb tere a Klauzál, amelyen Kossuth szobra magasodik. Igaz, a névadás előbb volt, mint a szoboravatás. Klauzál Gáborról, az első népképviselői kormány földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszteréről azért épp ezt a teret nevezték el a szegediek, mert a Csongrád vármegyét az országgyűlésben 1832 óta képviselő politikus negyven évig a gyógyszerész apósának a tér 8. számú palotája helyén álló házában lakott – olvassuk Péter László utca nevekről szóló könyvecskéjében. Ugyanakkor a

névadó mellszobra nem itt, hanem a Közművelődési Palota tövében kapott helyet. Ellenben a Klauzálon leplezték le 1902-ben, születésének centenárius

Különcség bőven akad, de nem csak Szegeden. Megyénk többi nagyvárosában – az Alföldet egyébként is jellemző Kossuth-kultusznak megfele-

→ Kuszaságok

Rákóczi lovas szobra, az ifj. Vastagh György-mű eredetileg 1912-ben a városháza előtt állt. Onnan költöztették az Aradi vértanúk terére. Az ottani kuszaság ezzel nőtt, hiszen 1896-tól már ott volt az egykori piarista gimnázium, ma egyetemi épület előtti részen Köllő Miklósnak a Szőregi csatára emlékeztető oszlopa. Ugyanakkor a Rákóczi téren, az ottani irodaépületnél a rendszerváltozás előtt Lenin, a fordulattól pedig Nagy Imre szobra kíván tiszteletet.

ma alkalmából Kossuth Lajos szobrát, Róna József alkotását.

– Leginkább arról kérdeznék a Szegedre látogatók, hogy miért a Klauzál térre került a Kossuth-szobor – ismeri el Nacs József. Az idegenforgalmi szakember szerint nem okoz zavart az eltérés, a városnéző sétán a hasonló különbségekre kitérnek az idegenvezetők.

lően – a fő tér kapta Kossuth nevét. De például Csongrád központjában a Kossuth-gimnázium előtti mellszobrot sokan észre sem veszik, mert a róla elnevezett teret Szent István lovas szobra, Tóth Béla alkotása uralja. Szent István szobra vihart kavart az ezredfordulón Makón. Végül a Csanád vezér tére került, holott az esperesi kerület

■ KOSSUTH SZOBRA A KLAUZÁL TÉREN. ITT BESZÉLT EGYKORON

Fotók: Frank Yvette

azt szerette volna, ha az első királyunkról elnevezett teret szépíti Kiss Jenő Ferenc és Györfi Lajos közös alkotása. E sorba illeszkedik Szeged is: Az államalapítóról elnevezett, gyönyörűen felújított tér közepén az „őreg hölgynek” nevezett víztorony áll, míg első királyunk egész alakos szobra – nevével, Gizellával az oldalán –, Klígl Sándor műve 1996 óta a Széchenyi téren, a Grün-Orbán-ház előtti parktükörben uralkodik. A Tisza-parti város 1860-ban Széchenyiről elnevezett főterén egyébként megtaláljuk a névadó államférfi szobrát is, amely Stróbl Ala-

jos ruszkikai márványból faragott műve, s 1914-ben került a főposta előtti parkrésze.

– A terek, utcák elnevezésének mindig megelhetjük a helytörténeti háttérét. A szobor mint példaképpé válás oka többnyire politikai. Ugyanakkor az ilyen köztéri alkotás nemcsak esztétikai funkciójú, hanem közösségservező erő is a település életében – rögzíti kiindulópontját Tóth Attila. A művészeti író úgy véli: a szobornak kell a tér, s ha annak elnevezése nem esik egybe az azt uraló művével, nem kell sietni a változtatással.

Hatórás műszakot tervez a vásárhelyi edénygyár

Napi 6 órában foglalkoztatná dolgozóit a visszaesett megrendelések miatt az Alföld Porcelán Edénygyár Zrt. Az érintettek felháborodtak, s jogi eljárást fontolgatnak. A céget támogató önkormányzat azt mondja: a város számára az a fontos, hogy a gyár működjön, és ne bocsássa el dolgozóit.

KOROM ANDRÁS

Felháborodtak a vásárhelyi Alföld Porcelán Edénygyár Zrt. dolgozói, amikor hírül vették, hogy a gyár vezetése az eddigi napi 8 óra helyett ezennél 6 órában akarja foglalkoztatni fizikai munkásait. A céget nemrégiben 37,5 millió forinttal támogatta a vásárhelyi önkormányzat annak érdekében, hogy ne kelljen az utcára tenniük 20-25 embert. A francia Guy Degrenne konszern tulajdonában lévő, elsősorban úgynevezett hotelporcelánt készítő vásárhelyi vállalat tavaly óta hetven dolgozóját bocsátotta el a válság miatt. Így csökkent az edénygyáriak létszáma a jelenlegi 270 dolgozóra.

– Nem tudjuk, mi lesz, úgy hírlík, hogy jelentősen kevesebb bért is kapunk, s már ez is rosszul érint mindenkit. A legnagyobb baj azonban az, hogy olyan új kollektív szerződést készítettek elő, amelyben nem szerepel, mennyi ideig tart a 6 órás munkarend – fogalmazta meg több edénygyári dolgozó.

Úgy tudjuk, hogy az edénygyáriak hajlandók ezer-ezer forinttal is hozzájárulni ahhoz, hogy az üzemi szakszervezet, ha másként nem megy, jogi úton lépjen fel a terv ellen. A helyzetről már jogással is konzultáltak.

– Folyamatosan tárgyalunk a cégve-

zetéssel, próbálunk velük egyezségre jutni, abban a tudatban, hogy az edénygyár különböző pályázatokat készített és adott be munkahelymegőrző támogatásokra. A legnagyobb baj, hogy a tervezett napi 6 órás munkaidő 25 százalékos bércsökkenést is jelent, ráadásul még nem derült ki, hány hónapig kellene ebben a munkarendben dolgozunk – erősítette meg lapunknak Takács Mária. A független szakszervezeti alapszervezet titkára hozzátette: azt szeretnék elérni, hogy a tervezett munkaidő-csökkenést csak meghatározott időszakra vezessék be, s ha ez letele, ismét üljenek le velük egyezkedni.

Tímár Tibor, az edénygyár vezérigazgatója megerősítette, hogy folyamatosan tárgyal a szakszervezettel ez

” Arról egyezkedünk, hogy hány hónapig tartson a csökkentett munkaidő.

Tímár Tibor

ügyben. – Még a General Electrics óriásvállalat is a csökkentett munkaidő bevezetésére kényszerült a válság miatt. Hozzájuk képest pedig mi igazán kis gyár vagyunk – tette hozzá.

Megkérdeztük az ügyről Lázár János polgármestert is, aki alig két hete adta át a város közel 40 milliós támogatását annak érdekében, hogy senkit ne kelljen elbocsátani az üzemből. Azt mondta: az a fontos, hogy a gyár működjön, és továbbra is alkalmazza munkavállalóit.

MEGSZÜNTETTÉK A GAZDASÁGTALAN PÁRHUZAMOSSÁGOKAT

Rendelőintézetek nélkül nem bírnák a klinikák

Nemcsak számos fekvőbeteg-ellátás, de jó néhány járóbeteg-szakrendelés is máshová került az elmúlt másfél évben a szegedi egészségügyi integrációban. Ennek az volt a célja, hogy egyszerűsítsék az ellátásoknak ezt a jelentős területét is, a gazdaságtalan párhuzamosságokat pedig megszüntessék.

TOMBÁZ RÓBERT

– Összehangoltuk a klinikai ambulanciák és a rendelőintézetek munkáját, megosztottuk egymás között a feladatokat. A szakmai vezetést minden szakterületen a megfelelő klinika irányítja, de az „SZTK-ra” továbbra is szükség van, hiszen a klinikai ambulanciák nélkülünk nem bírnák a rájuk háruló pluszfeladatokat – magyarázta a járóbeteg-szakrendelések egyszerűsítési logikáját Zsibrita Ágnes, a szegedi rendelőintézetek vezetője. A legtöbb szakterületen az jellemző, hogy a tervezhető vizsgálatokat, ambuláns kezeléseket a rendelőintézetben végzik, míg a sürgősségi ellátást a klinikai ambulanciák vállalták fel. Van azonban kivétel is: a rendelőintézet belgyógyászati szakrendelésén például akut, azaz sürgősségi eseteket is ellátnak.

Az elmúlt másfél év járóbeteg-szakrendeléseinek költözködését is az egyszerűsítés motiválta: egy szakterület lehetőleg egy helyre és jobb feltételek közé kerüljön. Ezért költözött a Vasas Szent Péter utcai rendelőintézetből

2007 októberében a fogklinikára a fogászati szakellátás, majd 2008. májusban az I-es kórház alagsorából a pszichiátriai gondozó a Vasas Szent Péter utcai rendelőintézet felújított és átalakított szintjeire. Ugyancsak ide – de a terhesgondozás mellé, a földszintre – került a női klinikáról a gyermeknőgyógyászat, az onkológiai gondozás viszont innen került a Tisza Lajos körúti szakrendelőbe.

A költözéseknek nincs még vége: a rákellenes vizsgálatokat végző Or-

” A szakmai vezetést minden szakterületen a megfelelő klinika irányítja.

Zsibrita Ágnes

szágos Orvosszakértői Intézet szegedi képviselője is a Vasas Szent Péter utcába költözik a korábbi nővérszállóból, azt ugyanis felújítják, és utána a Pulz utcai pszichiátriai rehabilitációs részleg költözik oda.

→ HÍREK

ÚJRATÖLT A KATAPULT

Folytatódik április 1-jétől a Katapult Mentorprogram, a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű hallgatók beilleszkedését segítő projekt. A felsőoktatási jelentkezési időszak lezártaival is lehet jelentkezni a programra, a felvétel folyamatos – mondta Nagy Attila programvezető. Ismeretes, hónapok óta húzódik a vita a mentorprogramot működtető alapítvány és a finanszírozó Oktatási és Kulturális Minisztérium között. A Katapult 2009 januárjától nem rendelkezik érvényes támogatási szerződéssel, ezért korábban felfüggesztette működését.

KÖTELEZŐ ADATSZOLGÁLTATÁS NYUGDÍJHOZ

A nyugdíjjogosultsághoz, illetve a nyugdíj megállapításhoz szükséges adataikat a foglalkoztatók, egyéni vállalkozók, östermelők a 2008-as évről április 30-ig kell, hogy beküldjék a Dél-alföldi Regionális Nyugdíjbiztosítási Igazgatóságához. Legegyszerűbben és gyorsabban elektronikus úton tehetik meg. Bővebb információ az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság honlapján elérhető (www.onyf.hu).

FRANCIA PORTÁL A MAGYAR KULTÚRÁRÓL

A Dialogues France-Europe Centrale Alapítvány francia nyelvű internetes portált indított (http://europecentrale.asso-web.com címen) elsősorban magyar vonatkozású irodalmi, kulturális események népszerűsítésére. A portál magyar és magyar származású írókhoz, művészekhez kötődő, francia nyelvterületen megvalósuló programokat (író-olvasó találkozók, konferenciákat, koncerteket, színházi előadásokat, filmvetítéseket, kiállításokat) népszerűsít.